

Küre Dağları

OBK013

İzlenmesi Gerekli
Aynı (0)

Küre Dağları © Ali İhsan Gökçen

Yüzölçümü : 521368 ha
Boylam : 33,10°D
Enlem : 41,72°K

Yükseklik : 0 m - 1746 m
İl(ler) : Kastamonu, Bartın
İlçe(ler) : Cide, Şenpazar, Azdavay, Kurucasıle, Pınarbaşı, Daday, İnebolu, Küre, Seydiler, Kastamonu merkez, Amasra, Safranbolu, Ulus, Eflani, Ağlı, Doğanıyurt, Bartın merkez

Koruma Statüleri : Milli park, tabiat anıtı, yaban hayatı geliştirme sahası

- Alanın Tanımı**: Küre Dağları ÖDA'sı batıda Bartın Çayı'nda başlayarak doğuya doğru uzanan ve İsfendiyar Dağları olarak da bilinen sıradagları içerir. En yüksek yeri 1746 metre olan ÖDA'da diğer zirvelerin yüksekliği 1500 metrenin altındadır. Alan, karstik mağaralar, kanyonlar, dolinler, derin geçitler açısından Türkiye'nin en zengin yerlerinden biridir. Alanın içinde birçok akarsu bulunur. Dağların kıyıya paralel olarak uzanması nedeniyle Küre Dağları'nın Karadeniz kıyıları fazla girintili çıkıntılı değildir. Alanın kıyı kesimini denizden birden yükselen falezler oluşturur.
- Habitatlar**: Karadeniz nemli karstik orman ekosistemlerinin en iyi örneklerini içeren Küre Dağları, deniz ve kıyı ekosistemleri, sarp kayalıklar, akarsu ekosistemleri, doğal yaşlı ormanlar, yalancı makilikler, orman içi çayırıklar ve geleneksel yöntemlerle ekilen tarım alanlarından oluşur. Dağların kıyı kesimlerine yaklaştıkça *Laurus nobilis* ve *Phillyrea latifolia*'nın baskın olduğu yalancı makiler ve kızılçam ormanları geniş alan kaplar. Yüksek kesimlerde kestane (*Castanea sativa*), doğu kayını (*Fagus orientalis*), gürgen (*Carpinus betulus*) ve sapsız meşe (*Quercus petraea*) saf ve karışık ormanlar oluşur. Daha yükseklerdeki kireçtaşları üzerinde iğne yapraklı ormanlar görülür. Uludağ göknarı (*Abies nordmanniana* ssp. *bormuelleriana*) 1300-1700 metrelerde saf ve geniş yapraklı türlerle karışık ormanlar oluşturur. ÖDA'nın güney yamaçlarında Kuzey Anadolu sapsız meşesi (*Q. petraea* spp. *iberica*) ve karaçamın baskın olduğu ormanlar yer alır. Bu türlerle daha yüksek yerlerde Uludağ göknarı ve sarıçam (*Pinus sylvestris*) katılır. Özellikle Armutlu bölgesinde yer yer orman içi açıklıklar bulunur.
- Türler**: Alanda toplam 27 bitki taksonu ÖDA kriterlerini sağlar. Bunlardan akıyıldız (*Omithogalum kuereanum*) dünya üzerinde sadece buraya özgüdür. Bölge yarıcık kuşlar ve ılıman kuşak orman biyomu türleri için önemli bir üreme alanıdır. Sakallı akbaba (*Gypaetus barbatus*), kaya kartalı (*Aquila chrysaetos*), gökdoğan (*Falco peregrinus*), aksırtılı ağaçkakan (*Dendrocopos leucotos*), ortanca ağaçkakan (*Dendrocopos medius*) ve alaca sinekkapan (*Ficedula semitorquata*) alanda üreyen önemli türlerdir. ÖDA'nın sahil kısmında tepeli karabatak (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) üremektedir. Memeliler açısından önemli olan alan vaşak (*Lynx lynx*) ve susamuruna (*Lutra lutra*) ev sahipliği yapar. ÖDA'nın kıyılarında 1990'lı yılların ortalarına kadar Akdeniz fokunun

(*Monachus monachus*) yaşadığı bilinmektedir.

Yalancı apollonun Türkiye'ye endemik alt türü *Archon apollinus forsteri* alandaki diğer bir koruma öncelikli taksonudur.

- Alan Kullanımı**: 1980'lerden sonra bölgeden büyük kentlere göç artışı için kırsal nüfus giderek azalmaktadır. Alandaki başlıca ekonomik faaliyetler, ormancılık, tarım, arıcılık, ahşap el sanatları üretimi, dokumacılık, bitki toplayıcılığı, kestanecilik ve son yıllarda artan turizm faaliyetleridir.
- Tehditler**: Üst havzalarda yapılan yoğun ağaç kesimi, sürdürülebilir olmayan toprak işleme metotları, tarla açma, toprak kayması ve benzeri nedenler derelerdeki ağır sediment yükünün artmasına sebep olmaktadır. Bölgede yasadışı ve aşırı avcılık yaban hayatını tehdit eden en önemli etkidir. Milli park sınırları dışında açılan yeni yollar kaçak ağaç kesimlerini son yıllarda artırmıştır. Bölgede orkide türleri yoğun olarak doğadan toplanmaktadır. Özellikle ormanlık alanlar ve su yataklarında açılan taş, kum ve maden ocakları ekosistemi tehdit etmektedir.
- Koruma Çalışmaları**: 2000 yılında ilan edilen Küre Dağları Milli Parkı bölgenin korunması için atılan en önemli adımdır. Azdavay Kurtulmuş Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ise alandaki yaban hayatının korunması için önemlidir. Milli Park ilanından sonra sivil toplum kuruluşlarının bölgedeki doğa koruma etkinlikleri artmıştır. WWF-Türkiye, 2000 yılından beri bölgede Milli Park Tasarım Gelişim Planı'nda yer alan öncelikli konuların uygulanmasına aktif destek vermektedir. Çevre ve Orman Bakanlığı, WWF-Türkiye ve diğer ilgi gruplarının işbirliğinde Küresel Çevre Fonu (GEF) desteğiyle "Küre Dağları Milli Parkı'nın Yönetimi ve Sürdürülebilir Kalkınma" konulu bir proje başlatılmaktadır. Son yıllarda yerel sivil toplum kuruluşları da koruma çalışmaları başlatmıştır. Küre Dağları Ekoturizm Derneği "Zümrüt Köyü Ekoturizm Uygulama Projesi"; Kastamonu Orman Kooperatifleri Birliği "Harmangeriş Köyü Sürdürülebilir Ahşap El Sanatları Projesi"; Ulus-Aşağı Çerçi Köyü Güzelleştirme Derneği ise "Küre Dağları Milli Parkı'nın Ulus Bölgesi'nde Alternatif Geçim Kaynakları ve Eğitim Projesi"ni yürütmektedir.

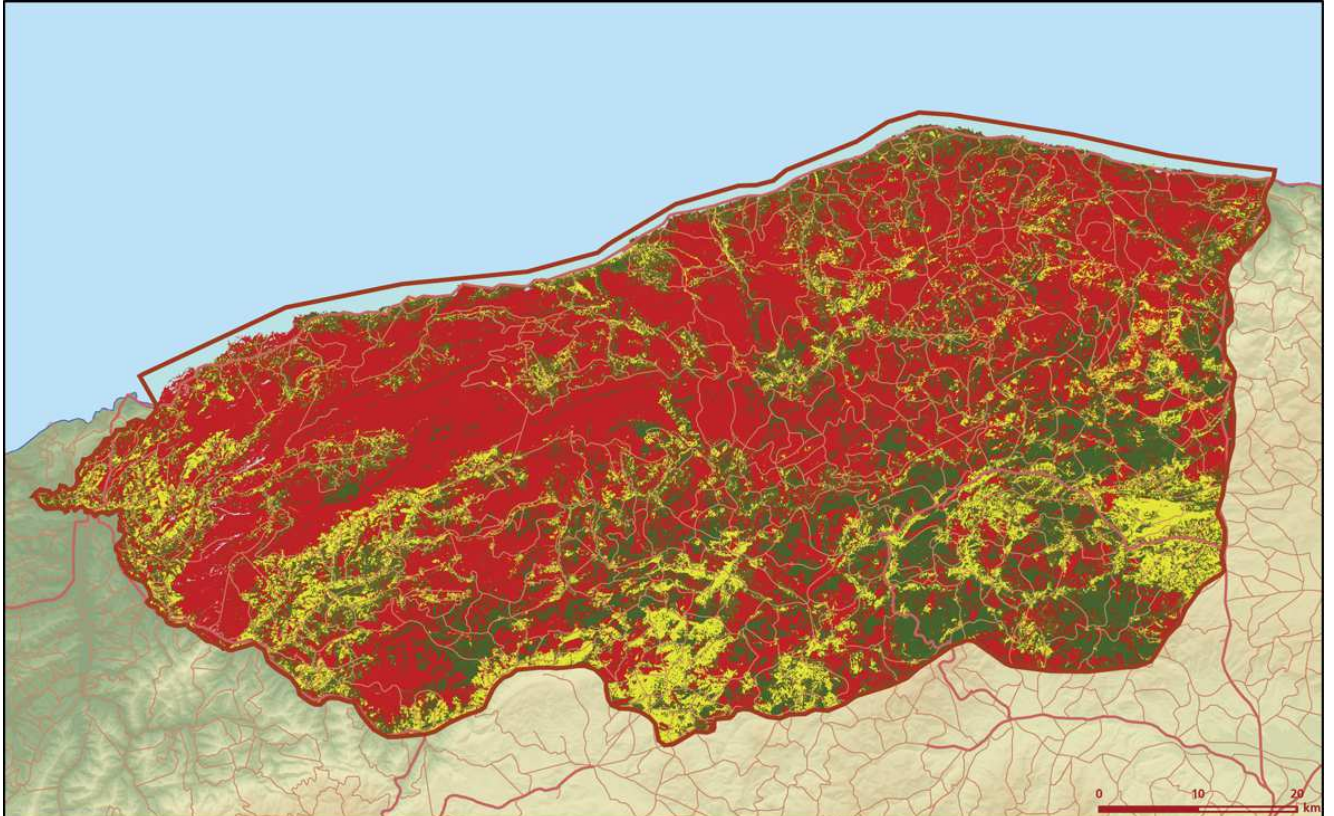
Yerel İlgili Sahipleri

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü; Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü; Kastamonu İl Çevre ve Orman Müdürlüğü; Bartın İl Çevre ve Orman Müdürlüğü; WWF-Türkiye; Küre Dağları Ekoturizm Derneği; Ulus-Aşağı Çerçi Köyü Güzelleştirme Derneği; Kastamonu Orman Kooperatifleri Birliği

Yıldırım Lise

Küre Dağları önemli doğa alanı topografya haritası

Küre Dağları önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

	Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
				K	B		
	<i>Allium ilgazense</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Allium kastambulense</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Arabis abietina</i>	I	0	–	VU	Var	A1, A2
	<i>Astragalus kastamonuensis</i>	I	0	–	CR	Var	A1, A2
	<i>Astragalus syringus</i>	I	0	–	EN	Var	A1, A2
	<i>Centaurea paphlagonica</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Colchicum bornmuelleri</i>	I	0	–	LC	Var	A2
	<i>Dactylorhiza ilgazica</i>	I	0	–	–	Var	A2
	<i>Delphinium ilgazense</i>	I	0	–	EN	Var	A1, A2
	<i>Erodium birandianum</i>	I	0	–	EN	Var	A1, A2
	<i>Heracleum paphlagonicum</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Lamium euclorophum</i>	I	0	–	DD	Var	A2
	<i>Minuartia gracilis</i>	I	0	–	VU	Var	A1, A2
	<i>Minuartia mesogitana ssp. flaccida</i>	I	0	–	EN	Var	B1, B2
	<i>Onosma paphlagonicum</i>	I	0	–	VU	Var	A1, A2
	<i>Ornithogalum kuereanum</i>	I	I	–	EN	Var	A1, A2
	<i>Paracaryum paphlagonicum</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Paronychia paphlagonica ssp. paphlagonica</i>	I	0	–	EN	Var	B1, B2
	<i>Prangos denticulata</i>	I	0	–	DD	Var	A2
	<i>Scabiosa columbaria ssp. paphlagonica</i>	I	0	–	NT	Var	B2
	<i>Scrophularia paphlagonica</i>	I	0	–	DD	Var	A2
	<i>Sempervivum gilliani</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Seseli resinosum</i>	I	0	–	VU	Var	A1, A2
	<i>Silene paphlagonica</i>	I	0	–	VU	Var	A1, A2
	<i>Trifolium euxinum</i>	I	0	–	EN	Var	A1, A2
	<i>Verbascum eriocarpum</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Verbascum ponticum</i>	I	0	–	NT	Var	A2
	<i>Aquila chrysaetos</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Bubo bubo</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Dendrocopos leucotos</i>	0	0	LC	LC	Nadir (Üreme)	C1
	<i>Dendrocopos medius</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Emberiza hortulana</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Falco peregrinus</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Ficedula semitorquata</i>	0	0	NT	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Gypaetus barbatus</i> - Akdeniz ve Anadolu	0	0	LC	VU	2 Çift (Üreme)	C1
	<i>Lanius collurio</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Lullula arborea</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	C1
	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	0	0	LC	LC	45-90 Çift (Üreme)	C1
	<i>Sylvia nisoria</i>	0	0	LC	LC	Nadir (Üreme)	C1
	<i>Lutra lutra</i>	0	0	NT	–	Var	C1
	<i>Lynx lynx</i>	0	0	NT	–	Var	C1
	<i>Archon apollinus forsteri</i>	I	0	–	EN	Var	B1,B2, C1

Horma Kanyonu © Ali İhsan Gökçen